

Àrea Metropolitana de Barcelona
Entitat del Transport

la bici

mobilitat segura i sostenible

la bicicleta en xifres

La mobilitat en les ciutats denses i en les àrees metropolitanas és molt elevada. En relació a aquest volum de desplaçaments la fracció de bicicleta queda molt reduïda, tot i que la seva visibilitat en l'espai públic i el seu ús siguin creixents. Les dades mostren que comença a haver-hi serveis per a la bicicleta en els municipis i que existeix una tradició en l'ús de la bicicleta, tot i que sigui per a usos esportius i d'oci. Aquesta tradició ens assegura que existeix un potencial per a la bicicleta en el nostre entorn. Un indicador que ho recolza és que nou de cada deu entrevistats sap anar en bicicleta, i entre els que no en saben, a gairebé un 30% els agradaria aprendre'n (Baròmetre Anual de la Bicicleta, 2009).

1.1 Quota de Mobilitat en bicicleta

Tot i que la fracció modal per a la bicicleta és encara petita en comparació als altres mitjans, cal tenir en compte que la mobilitat en aquest àmbit és molt alta: el número de desplaçaments per persona en la Regió Metropolitana és de 3,4 en dia feiner i 2,4 en dissabtes i festius. Respecte als municipis integrats a l'EMT (sense Barcelona), les dades indiquen que els desplaçaments en bicicleta que es fan en dia festiu són relativament similars als que es fan en dia feiner. Això es degut al gran ús de la bicicleta per raons d'oci i esport, que es fa normalment en festiu.

En la resta de modes de transport, en canvi, es fan molts més viatges en feiner que no pas en festiu.

Mode principal del desplaçament (dades de residents)						
	Nombre de desplaçaments diaris en dia feiner		Nombre de desplaçaments diaris en dia festiu		Nombre de desplaçaments setmanals	
	TOTAL EMT	TOTAL EMT (sense BCN)	TOTAL EMT	TOTAL EMT (sense BCN)	TOTAL EMT	TOTAL EMT (sense BCN)
Peu	3.566.706	1.535.941	2.672.039	1.070.336	23.177.610	9.820.375
Bici	83.596	14.511	61.688	15.714	541.356	103.983
Transport públic	2.204.824	709.145	954.887	283.001	12.933.891	4.111.730
Transport privat	2.181.499	1.109.106	2.042.648	961.461	14.992.791	7.468.454
Total	8.036.625	3.368.704	5.731.261	2.330.511	51.645.648	21.504.543

Font: Enquesta de Mobilitat Quotidiana de 2006 i Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner de 2009.

1.6 Indicadors per a l'ús de la bicicleta

Els indicadors de circulació ciclista d'un territori no només tenen en compte els km de vies ciclistes construïdes, sinó que es consideren pedalables les zones de moderació del trànsit, com ara les zones de vianants/prioritat invertida i zones 30:

- **Illa de vianants:** Els vehicles motoritzats no hi poden accedir; pot ser secció de plataforma única (habitual) o no; no està permès l'estacionament.
- **Prioritat invertida:** Els vehicles motoritzats estan subjectes a un límit de velocitat de 20 km/h; pot ser secció de plataforma única (habitual) o no; no està permès l'estacionament.
- **Carrer amb velocitat limitada a 30 km/h:** Els vehicles motoritzats estan subjectes a un límit de velocitat de 30 km/h; normalment vorera i calçada diferenciats; l'estacionament està permès.
- **Carril bici fora de calçada (en vorera o pista bici):** Carril bici delimitat i/o senyalitzat, ubicat en vorera o a una infraestructura dedicada.
- **Carril bici en calçada:** Carril bici diferenciat de la resta de la calçada (segregat o no).

Municipi	Longitud (metres lineals)				Total
	Illa de vianants / prioritat invertida	Carrer amb velocitat limitada a 30 km/h	Carril bici fora de calçada (en vorera o pista bici)	Carril bici en calçada	
Badalona	9.540	2.786	3.423	200	15.949
Castelldefels	1.714	660	17.152	0	19.527
Cornellà de Llobregat	1.520	10.550	1.406	0	13.476
El Prat de Llobregat	4.200	9.267	13.160	11.472	38.098
Esplugues de Llobregat	1.283	473	2.521	0	4.278
Gavà	2.195	507	9.366	817	12.886
L'Hospitalet de Llobregat	3.527	553	5.691	1.142	10.912
Montcada i Reixac	1.008	911	1.506	0	3.425
Montgat	3.250	441	220	0	3.911
Sant Adrià de Besòs	281	1.168	12.251	2.272	15.972
Sant Boi de Llobregat	13.293	8.200	4.650	1.240	15.330
Sant Feliu de Llobregat	4.614	4.180	2.737	810	12.341
Sant Joan Despí	2.112	316	10.842	1.193	14.463
Sant Just Desvern	4.189	0	802	0	4.990
Santa Coloma de Gramenet	4.066	694	2.890	131	7.781
Tiana	910	0	1.924	0	2.834
Viladecans	1.900	4.080	5.742	0	7.642
Total EMT	59.603	32.506	93.627	18.080	203.816

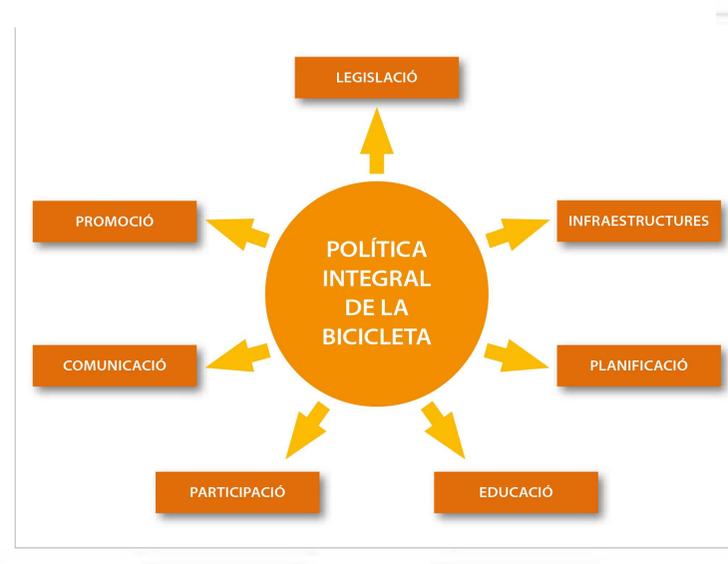
Font: EMT

objectius de l'EMT

en matèria de mobilitat de bicicleta

- ✓ Potenciación de la bicicleta pública y privada como medio de transporte
- ✓ Fomento del uso de la bicicleta y la seguridad del tránsito
- ✓ Fomento de la disponibilidad y seguridad en el aparcamiento para bicicletas
- ✓ Fomento de la integración de la movilidad en bicicleta para desplazamientos a destinos clave
 - Cambio de modo de transporte
 - Integración bicicleta – empresa
 - Integración bicicleta – centros formativos
 - Integración de la bicicleta a equipamientos públicos

forma transversal amb les altres polítiques integrades.

experiències

a l'entorn dels municipis EMT

- ✓ Bicicleta pública
- ✓ Bicicleta elèctrica
- ✓ Parque ciclista del Llobregat
- ✓ Bicicleta como medio para trabajadores municipales
- ✓ Aparcamientos de bicicletas

propostes

- ✓ Recogida de datos
- ✓ Buena práctica: Creación del observatorio de la bicicleta
- ✓ Homogeneización de ordenanzas
- ✓ Promoción, educación y sensibilización en el uso de la bicicleta como medio de transporte
- ✓ Facilitar y fomentar la introducción de la bicicleta eléctrica
- ✓ Infraestructuras y servicios para los ciclistas
 - Desarrollo e interconexión de la red:
 - Moderación del tránsito
 - Aparcamientos seguros de bicicletas
- ✓ Fomento del registro y seguro de bicicletas

bicibox

Proposta de desenvolupament d'una xarxa d'aparcaments segurs de bicicletes

7.1 L'aparcament i la vulnerabilitat de la bici com a factors determinants

L'increment de l'ús de la bicicleta acostuma acompanyar-se d'un increment del robatori. El robatori és **un dels factors dissuasoris més grans quant a l'ús de la bicicleta:**

- A França, un 25% d'usuaris no compra una altra bicicleta l'any posterior a que li hagin robat la seva. (estudi FUBicy, 2007)
- Al 21,1% d'usuaris espanyols i al 20,1% d'usuaris catalans, els han robat la bicicleta alguna vegada.

Actualment les opcions d'aparcament disponibles per als usuaris a Catalunya són: guardar-la a casa (10.7%), al garatge (4,9%) o l'aparcament a la via pública, tipus U invertida o altres, per a la resta de situacions.

Un dels factors més importants per lluitar contra el robatori (i, en conseqüència, incentivar l'ús de la bicicleta) és incrementar la seguretat de l'aparcament.

- Tant a Catalunya, 70,2%, com a la resta d'Espanya, 77,3%, la majoria dels enquestats pensen que seria necessari crear **aparcaments coberts per a les bicicletes**, segons dades de 2009 del Baròmetre de la Bicicleta (GESOP).

bicibox

7.3 Les necessitats d'aparcament segons tipus de Mobilitat i destinació, i les solucions a fomentar

Necessitats d'aparcament

Aparcament en origen:

- Temps: llarga durada
- Tipus: segur

Aparcament en destí (segons motiu del viatge):

- **Mobilitat per feina o estudis**
 - Temps: llarga durada
 - Tipus: segur
- **Mobilitat per altres motius**
 - Temps: curt o mig
 - Tipus: obert o segur

Ubicacions

Habitatges:

- A prop dels edificis

Atractors de mobilitat:

- Centres de treball o estudi
- Equipaments i comercials
- Estacions/Intercanviadors de Transport públic

propostes

7.4 La xarxa d'aparcaments segurs: aparcament en consignes.

La manca actual de seguretat dels aparcaments de bicicletes oberts requereix altres tipus de solucions que incrementin aquest nivell de seguretat.

En el cas dels nostres municipis, aquesta proposta havia de complir les característiques que s'especifiquen en aquest apartat. Aquestes característiques van acabar configurant la proposta següent:

- **Imatge gràfica de la proposta**
- **Apunts bàsics de com funciona:**
 - Registre dels usuaris i de les bicicletes.
 - Pagament a través de tarjetes sense contracte.
- **Forfait:**
 - Accés a qualsevol aparcament.
 - Estada màxima 12 h (diàries).
 - 35€/any + 0,10€/hora addicional (orientatiu).
 - Possibilitat de definir escalats creixents per temps addicional.
- **Altres:**

Reserves de plaça, rotació, específics per centres de treball, centres de servei...

propostes

• Característiques bàsiques

- Segurs (accés restringit al dipositari).
- Polivalents (que hi càpiga qualsevol bici).
- Accessibles en bicicleta.
- Accessibles per a l'usuari en condicions de seguretat.
- Visibles i ben senyalitzats.
- Fàcils i còmodes d'utilitzar.
- Estètics: mínim impacte sobre el paisatge urbà.
- Que permetin la visió interior (per al control extern).
- Higienics (ventilació).
- Protecció climàtica.
- Resistència front al vandalisme.
- Baix cost i manteniment.
- Màxima autonomia elèctrica (front a talls d'alimentació) i tecnològica (front a caigudes del sistema).
- Mínim d'obra civil, facilitat de trasllat.
- Optimització de l'espai.

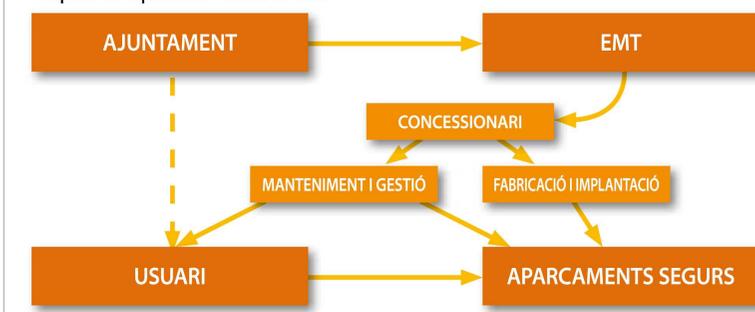
La posada en servei dels aparcaments segurs de bicicleta a l'àmbit de l'EMT comportarà dues activitats bàsiques:

1. Fabricació, subministrament i implantació dels equipaments.
2. Gestió, operació i manteniment dels equipaments.

Aquestes activitats seran prestades per l'Entitat Metropolitana del Transport pel sistema de gestió indirecta, mitjançant una concessió del servei que inclourà les dues activitats esmentades anteriorment.

A través del corresponent contracte amb l'EMT, el concessionari fabricarà, implantarà i mantindrà els equipaments operatius i en bon estat. Així mateix, correspondrà al concessionari la relació amb els usuaris, en aspectes com l'atorgament de títols d'utilització del servei, la gestió de l'ús d'aquests títols, els ingressos tarifaris, la proposta de sancions, la inspecció del bon ús, el manteniment d'una base de dades d'utilització del servei, i d'altres, sense perjudici de les funcions que corresponguin als ajuntaments.

• Esquema operatiu-contractual

• Esquema econòmic

Comparativa inversió			
Bicicleta pública		Xarxa Bicibox	
Inversió per bicicleta	250 €/bicicleta	Inversió per plaça	715 €/bicicleta
Inversió per ancoratge	900 €/ancoratge		
Àrea Bicing (àmbit inicial)		Xarxa Bicibox (àmbit inicial)	
2.152 bicicletes	538.000 €	1.500 places	1.072.500 €
4.304 ancoratges	3.873.600 €		
TOTAL	4.411.600 €		
Comparativa cost explotació			
Bicicleta pública		Xarxa Bicibox	
Cost anual	3.500 €/bicicleta/any	Simulació:	
		3.000 places	500.000 €/any
Àrea Bicing (àmbit inicial)			
2.152 bicicletes	7.532.000 €/any		

